

Uriiniproovi võtmise põhinõuded

Uriini analüüsi kvaliteet sõltub palju patsiendi ettevalmistusest, proovi võtmisest ja transpordist laborisse.

Patsiendile tuleb selgitada proovi võtmise nõudeid, rõhutada pesemise vajadust.

Tellimine

Uuringute tellimus esitatakse elektroonselt või paberikandjal tellija poolt. Täida tellimuse leht järgmise informatsiooniga:

- Patsiendi nimi
- Isikukood või sugu/ vanus
- Kuupäev ja kellaaeg, kuna võetakse proovimaterjal
- Proovi tüüp
- Suunava arsti nimi ja telefoni number
- Haigla osakond / asutus
- Vajalikud uuringud
- Diagnoos
- Ravimite kasutamine

Proovinõud

Põhianalüüsiks: ühekordseks kasutamiseks mõeldud plastiktops kaanega (küside osakonnast või laborist)

Mikrobioloogiliseks uuringuks: ühekordseks kasutamiseks mõeldud **steriilne** plastiktops kaanega (küside osakonnast või laborist)

- Väikelastel võib kasutada proovi võtmiseks spetsiaalseid uriini kogumise kotte.

Proovi märgistamine

Markeerida topsiku peale, mitte kaanele. Kirjutada kuupäev ja kellaeg, kuna võetakse proovimaterjal, proovi tüüp.

Patsiendi ettevalmistus

Patsiendile tuleb selgitada proovi võtmise nõudeid, rõhutada pesemise vajadust.
Pesemisjuhendid:

Naistele: pesta käed ja seejärel kusiti piirkond sooja veega, pesemisvahendeid ei soovitata kasutada. Kui esineb tupevoolust, menstruaalverd, suletakse tupeava tampooniga. Häbememokad lükatakse laiali ja kusiti suue pestakse sooja veega suunaga eest - taha tampooniga. Pesu korratakse 4-5 korda, iga kord võetakse uus tampoon. Lõpuks kuivatatakse suunaga eest - taha kuiva tampooniga.

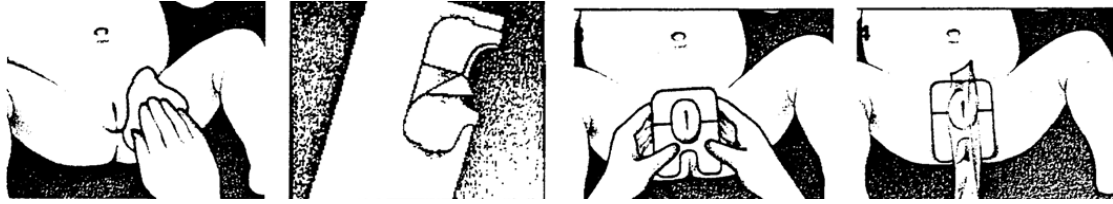
Meestele: pesta käed ja seejärel kusiti piirkond sooja veega, pesemisvahendeid ei soovitata kasutada. Tõmmatakse eesnahk tagasi, kusiti suue ja sugutilukk pestakse sooja veega tampooniga. Pesu korratakse 4-5 korda, iga kord võetakse uus tampoon. Kuivatatakse kuiva tampooniga.

Väikestele lastele: väikestel lastel, kellelt ei saa koguda keskjoauriini, võetakse kotiuriiniproov. Soovitatakse võtta hommikune uriin. Pesta käed ja suguelundid vee ja puhta tampooniga eest taha pühkides, pesemisvahendeid ei soovitata kasutada. Pesu korratakse 4-5 korda, iga kord võetakse uus tampoon. Lõpuks kuivatatakse kuiva tampooniga ning pannakse uriiniproovi kott. Kui proovi ei saa tunni mõõdudes, korratakse pesu ja vahetatakse kott (vältida faecese sattumist uriini!). Kohe, kui uriin on tulnud, võetakse kott ära, lõigatakse ülemisest äärest kääridega auk ja valatakse proov plastiktopsikusse.

Tüdrukutele:

SA Tallinna Lastehaigla

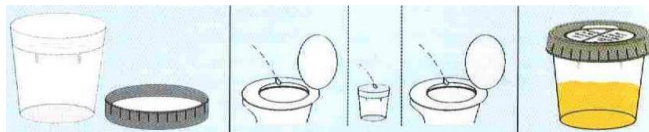
Poistele:

Proovi võtmine

Proovi tüübid ajastamise järgi:

Esimene hommikune keskjoa uriin – põhianalüüsiks. Enne proovi võtmist soovitatakse mitte süüa ega juua vähemalt 8 tundi, vahetult enne proovi kogumist on vajadusel lubatud juua klaas vett. Uriin võetakse hommikul, vahetult pärast ärkamist ja enne söömist ning füüsilist aktiivsust. Ajavahe võtmise ja eelmise urineerimise vahel peab olema vähemalt 4 tundi. Soovitav on märkida eelmise urineerimise kellaeg. Alustada urineerimist WC- potti ja seejärel suunatakse uriinijuga katkestamata proovinõusse, lõpuosa- WC- potti:

Juhuslik uriin - analüüsiks võib materjali võtta ööpäevaringselt, vältimatu vaid ägeda juhtumi puhul (vale-negatiivsed, vale-positiivsed tulemused).

Ajastatud uriin (24 tundi) - Kasutatakse spetsiaalset, vähemalt 2,5 liitriste mahutavusega kaanega kogumiskonteiner. Markeerida kogumiskoost (patsiendi

SA Tallinna Lastehaigla

andmed, kogumise algus ja lõpp, uriini ööpäevane maht). Jälgida pesemisreegleid. Kui on vaja lisada säilitusainet, lisatakse see 1. portsjonile.

- Kogumise aeg hakkab lugema peale seda kui patsient on tühjendanud põie WC-potti (seda uriini ei koguta)
- Koguda kõik järgnevad selle ööpäeva uriinikogused kogumiskõusse, mis tuleb hoida külmkapis +2-+8°C juures. Kogumise ajal ei tohi ühtegi uriini portsjoni ära visata
- Viimast korda urineerida kogumiskonteinerisse järgmisel päeval samal kellaajal, kus esimesel päeval patsient on tühjendanud põie WC-potti.
- Laborisse saadetakse katsutis 10 ml uriini (enne hoolikalt segada kogumiskõus) ühe tunni jooksul.

Transport laborisse

Uriin tuleb saata laborisse 30 min jooksul peale proovi võtmist. Kui see pole võimalik, tuleb proovi hoida +2-+8°C juures. Sel juhul tuleks analüüs teha 3 tunni jooksul.

Kirjandus:

- European Urinalysis Guidelines, 2000 Scand J Clin Lab Invest 2000; 60: 1
- Urinalysis and Collection, Transportation, and Preservation of Urine Specimens; Approved Guideline – Second Edition NCCLS GP16-A2

SA Tallinna Lastehaigla